

ХАБЫАТ
1931 СЫЛ АЛТЫННЫМ
15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

№№ 152—153 (7225—7226) ● 1991 жыл. Ахсынның 21 күні. Суббота ● Сынната 16 харчы

Трактордар субуҳаллар

«Мугудай» сылгы за-
вода бэйэтин күүһүнэн
бу күнүргэ 103 тонна
оту ташта. Ол ийгэр
Золотинкаттан 16, Мэгэ-
Хагалас оройуонуттан 72
тонна Нуотараттан 15
тонна от кэлэ. Бу үлүс
совхоз киин автопаркатын
механикатордарын сэрэ
отделениелар тракторс-
тара көхтөөхтүк иштэт-
тэр. Трактордар оту, сү-
рүннэн Амма улуостан,
Нуотараттан тийэллэр.
Холубур, Төлөй отделе-
ниелар тоһуу механика-
тордара Алексей Васи-
льевич Корнин уонна Се-
мен Егорович Максимов
Т-150 трактордарынан
Нуотараттан от тийи-
тэ көхтөөхтүк турунуу-
лар. Эрдэ манна киин ав-
топарк эмнэ Т-150 тра-
ктордара сылдыбыттара.
Оһом бүтүһүгү туругуна
отделениега барыта 40-
тан тахса тонна от аҕа-
лыһынна. Нуотараттан
кэлэхтээх от толору
ыдыһынна, аны Октомьон
150 тонна престаммент от,
оту тигэ Золотинкаттан
100 тонна от тийлих-
тээх. Үлэ хас биэр күнэ
тыгарыллан, иһм ханымк
техиснаан кыттыахтаа-
да чуолкай. Онуоха умат-
ты-оһуунох тийбэтэ мэ,
һэйдир, Оттом бэйэтэн
тугулуһтаабын механика-
тордар дуулурда салгы-
ларыгар сүгэргэ бала-
ныр. Төлөйдөр Нуотара-
тан оту тийингэ ама
Мугудай отделиениетыгар
көмөтөр былааннах-
тар.

Н. АЛЕКСАНДРОВ

Балаһыанһабыт молтох

Соьхьолтарга уут мама кун ахсын тагнарэ тулар. Холобур, ахсынны 2 кунунаази турутунал оройзон урдунэн кунгэ 68,9 центнер уруж катэ кыммыт эбит буоллааына, иллэрээ кунунаази туму гунэн 49,6 центнергэ тагнарэ.

Ахсыннымы ийга үктүөн баран Эрилин Эриэтин, Кара Марис аатынан уонна «Бахсы» совхозтарга ынахтар төрөтөлөөн эрдэр. Ол урдугун түгүттүмэа эбэллэбэт. Ону мнэстэрдэ үлүгэ-хамнаска ээл-дөөл сыһыан баарынан, эппэтиннэ ыһытыллы. быһынан эрө быһаарыаха сөп.

Р. СОФРОНОВА.

Тог салхны «Дружба» эрвин, сүт танаа сатарыга танаабыга даймса да нунс буолла. Автовокзал таһымаары тини эмитер полхылыника олбуорун иһигэр баар тутуу эинэ сэргэхсийоничи барда. Күнүгүт ийдарга аһыаата түсүт динэ дьэ тутуулар кинэки кинэригити үгүстэр кэрэхсин көрөн эрдэхтэре буолуо.

Бу 400 кв. метр нэн их дээ оройуоммут савтарнай туругун көрөгчтөр санзидстанриг хонзуурта буудуухтаах. Манни үлсин садалаабыт Константин Константинович Никитин эвекотун, биллэрин курдук, бийм, күүн үлдэ юмрбт 12 шартырааах үнсай дийнх сэгэртэрэ-хотортон унулу тардан ыла-быттара. Асно дэно итн этэр тутуубутун бүтөрөн-оһорон, бу нэме улахан объекттар салгын үлээн чалла.

— Вилигин «Якутагро-прогресс» көбө сындыар механизацияланган жерлерди үлөйтүрөбүз. Вилигин дээр азыл-капкан кара муостанын талгатын

Тыг сиригэр ыһ-
тыллар капиталнай
тутуулар итинэр си-
стемизин таһыга
бир сүүн үлэни
«Якутагропромстроб-
техмонтаж» трест го-
дорор.

Николай Николаевич бу трест Чурапчытаады филналыгар хаһыс да сытын электросварщигынан үлэлиир. Идэтин баһылаабыт специалист оҥорбут үлэтэ мадды үрдүк хаачыстыбалар буолар. Күнү сүрүн үлэтин таһынан сохостарга немэлэһөр, араас техническэй специалиһылары туоратыһар. Бу ордуҥ кыһынны кэнигэ көрсүлөр сваркалыыр-танар үлэлэр буолаллар.

СИНМОНКА: сварщик-сантехник Н. Н. Васильев.

Т. Кардашевская
фотота.

ЗВЕНО ҮЛЭЛИИ КЭЛЛЭ

эрэбит. Чочу бу днэ
гуох матырыяаһын хар
а мустаны толоробу
тун билбэтэбит. Арааһа,
керэмиз дуу, хотолыи
шлага дуу талалы аба
дыллара буолуо. Дьэ ол
кэнниттан дьэс көрдөкүн
таһаарыыга турунуохтун.
Билигин бэлэмнэни үлэ
эбик. Олортон бастаан
ван электродлиниһы кол
лэрнахыт. Бу объект ту
туллар сметатын суума
тын чочу отарга ыара
хан. Того дьэстэххэ, туруу
матырыяаһын булууга
уона оторон таһаарыыга
сыана күү-түүн уларыта
турар, — дьэр тутанчы
ларын үлүгэ омыттахха
ра, уруук ортотар кол
лективна настанна бы
һаһыттанан өр кэмгэ үлэ
дэбит. Иван Ксенович
Полюс.

Бу эвено дьону үлэ-
хрин Саха ССР үтүө-
лээх туталчыта Дмитрий
Дмитриевич Адамов
маастардаан * сүлгүлөр
эбит. Киһиэхэ тутуу маас-
тара Василий Кулачкин
һомоһолор, Туталчылар
һаадылар матырыһаалла-
рын нэрэ-тэтэһин, тый-

[illegible]

Быстардан тымчаланып
көройбанка туран, тог
мастыын ордэхтин эрий-
сэр бу коллектив дьомун
ортолорутар тутуу үдэ-
тин мындарын батыла-
быт, куустарын күдэхти-
рин үрдүүр сымдыр
Константин Полову, Иван
Пермяковы көрүүккө сөй.
Эдэр дьон барахсаггар
туттаалара - халтаалара,
кыйааллара - хотолоро
туохка тэтиэх буолуой!

Бу объекты сағаллабыт
эре нурдун кэпсээн-и-
сэн бардыбыт да, дыгэр
кирдэххэ, биэр дыбу-
наах объекты тутан бүтэр
биттэро ырааһыт. Ол—
инно бопсалаах гарам
дыгэ. Кыгас омурдан
на түбэһиннэрэ дыомун
корсомкут, хата, кэпсэ-
тинбит байа да таарыста
диэххэ сеп.

— Дээ, түүх узары-
йгаа-тэлэрийнх элэгч-тэ-
рилтэгийгэр баар буол-
та?

— Бизнесте дарамы хыраалаан буолбинуа, оубуру собуус уларытыылар тиргэтэлээ араалар. Ааспыт нэдиэлэ боомтосоттор улаахттор бары мустан ийригичи муунхаттаабыт. Баар техниканы, тутуу биригээлэрини ыланка эрэ, күүһү кудайи оһулбонка, акционернай предпрятиены таринаахха диин болпуруос гурда. Акционернай предпритие устаабын билсэн, ырытыһаа, оһу сүгүннүүр саалта билиастынан малыныбыт. Баайи дуоһу пай билиатынан улааһар көмүһүтэ...

ний үзэлтэр буоллулар. Ити, бийиҥи санаабыгыгар, сөптөөх быһаарыныа. Туох да дьэбит иһин, түмсүүлээх нүүһүкүн тутуһан үлээлэһин кэскиллээх. Иккэ тыһан кыһа сымдыар механизмированнай колонна андционерный предприниетига дьиз буоллубут. Республикагаары управлениебыт, аразыа, сөптөөх субсидия-сартыкы бэҕэрдэ быһыылаах. Дээ оттон олорон, үлээһэн көрүөхпүт буоллаа, — дэһилэр тутууччы уолаттар.

Тутаачылар бу ул-
каа объекты 1992 жыл-
дын үчтүнчү кварталыгар бүтү-
рөн, оройуоннаады сан-
экидетининде туттары-
тааттар.

Кыялгас омурдан бутан
арбн, сүтэ тываһа төм
салгыһы сатарыпчыла-
нан, тингилээм-тагтылаан
кырбн барда. Маһна со-
тору кэмнэн хараһа үр-
дэ сөнө дымэ барыһа-
ситан-хотон, дьаһдөһөн
тахсыра. Ону олохко
кыллара туттааччылар эв-
челара үлэһин кыһа.
Соргулаахтын улаһын,
тутааччылар!

С. ПЕРОВ

С. ПОПОВ

Бу нүктлөргө, Саха ССР Президентини баш-
бара инициативаларын сибээстөөн, саха суру-
йааччыларына индустриальнай бөлөкүгө Егор Пет-
рович Неймохов салайааччылаах калэн баш-
бардааччыларыннан көрсүлө инициативаларга
сырыттылар. Комитеттер ортолорутар профес-
сиональнай көрүстөргө аян дойду чемпионы А.
Артамонов баар. Чулуу спортсмены биер дой-
дулаахпыт, Саха ССР Спортун комитетин
эпиэстөөх үлэһитэ Михаил Дружинин арнал-
ласта.

Олуһуу 11—13 күннэригэр Саха ССР
столицатыгар Якутскайга саха бастагы лингвист-учеһаа С. А. Новгородов төрөөбүтэ 100
сыла туолуута киигини бэлэттэргэ быһа-
рылыына, Оһон сөбөстөөк билиһи оройуомму-
туунан улахан делегация киирэр. Лингвист-
учеһаага аналаах республиканскай научнай-
практическай конференция ытыллар. Киһи
ис хоһоонгоох концертнай программаны П.
М. Решетников аатынан народнай театр кол-
лективэ уонна уран тарбастаахтар народнай
бүдүлгэлэрин ыһаһууларыттан таһымалыы
быыһаһаһаа кыттар буоллубут.

Саха билииндээх суруйааччыта С. С. Яковлев — Эрилик Эристиктэ төрөөбүтэ 100 сыла тэрийдэ. «Чолбон» сурунаал 1992 сыл бастаан нүөмэригэр, «Арҕыс» сурунаал 1992 сыл бастаан нүөмэригэр суруйааччы олохун, үлэтин туһунан очерктар уонна мэтэтиһалар, баһатин «Күн Дьаһуол» диэн олоххо туттан быһа тардамдар бөрүттэһэллэр.

Ахсынның 24 күйтүр Қазақстан столица-
тытар Алма-Атаға тутулуга суох государство-
лар бирге үлэлэһиниини сүрүнүүр мун-
наага буолар Оңо Беларусь, РСФСР, Ук-
раина уонна Орто Азия республикаларын
таатталар кыттыһын ыалалар.

Сотуртаарыта Якутскайга төрүлүбүт Саха сирин рибачай коммунистическай партиятын төрүлүбүт муһуһаар билиги оройуомкугугтан Иннокентий Дмитриевич Неустров иһитыһын млла. Бу саага төрүлүбүт партия Саха ССР Юстициятын министерствотыһан регистрацилана.

Саха ССР Министрларын Советын уураагар
 олохторун оройуон салалтата нөһүлүннүөтүн
 домуллара ынах этин 1 килограммын 40 сол-
 куобайга, сибиһиэ этин 30 солкуобайга,
 убаһа этин 35 солкуобайга атыылаһылар
 нөһүөтүн компенсациятын оройуон бөйүтүн
 бюджеттан төлөөн туран, райпотребсоюз
 салалтатыгар маһаһыһылар кыгуо от биһ-
 рин килограммын 6 солкуобай - 55 харчыга
 атыылаһытын төрийэллэринэр дьаһал биэрэ.
 Эти нөһүөтүннүөтүн атыылаһытын компенсациятын төлөөһүнүгэ 600-төн тахса тыһ. солк.
 туһанар кыах баарын туһунан этэллэр.

Эрлийн Эрстийн зан-
длын санхүүг сэлдэгч-
ийнх нь специалист, от-
томниелар, управлю-
йцдара нийтлүүлэх сү-
муннахтарьгар сэл-
дэгчид туруу уон-
нигнэки соруктар тус-
ралай дахьдээ нэ-
бидийн зоотехник С. Н.
Росов огтордо.

тый нэстатыллар. Бу күн-
нэргэ Халааныга хайх-
сыттар 150, хоптоболор
105 ыччат сылгыны та-
һазаран аһатаары сылдыл-
лар.

Үгүс сылгыныттар ха-
ным молтодунан сылгы
ырыганааһына тахсан
эрэрин бэлэтэтитлэр. От-
тов быһыл саас аҕалы-
лыбыт фураж бурдук үл-
лэһиллэ ичин, отделение-
ларга бурдук суох. Онон
бурдугу түнэтэ охсор наа-
да диэтүлэр муһнаах кыт-
тыллаахтара.

Күнү быһа ат ыҥы-
рыттан түспэт сылгыһыт-
тарга танас сылааһа, үчү-
гэй түү сон, атах танаһа
наада. Бу өртүгүн хаач-
чыһымы ордук канныни
сылларга улаханньык хаат.

Эрлик Эристин атайын совет сыйлыгы тарап специялистар, от делонилелар уураулюнцйдалар кыттылылах су бэ муныахтарыаар сыгы истинте туругуу уон на неники соруктар тустарыаа дакылааы кылаабылай зоотехник С. Н. Сергеев отордо.

Быйыл совхоз-сылгы институттар балапча сатиныланга. Ол нурдук, кулуну ыдыы 81,3 быры-
һыанга, сылгыны тыны,
пзак интиш 96,6 быры-
һыанга тэтиэстэ. Инти-
һэди сылы кытта тэти-
һиэр буолааха, кулун де-
лоной тахсыыта 7,3 быры-
һыаннан үрдүк: Ордук
үчүтүйдик Хайлахсы өтдө-
лөһөтүтү сылыһыттар.

Кыстыкка онобуллубут анылык баалансагын бы-
гыгытызын, убаһада 9, ты-
га 6, хайыны сылгытыгар
2 центнер от көрүлүбүт.
Маныха сылгынытар
быыл оттообут отторун
антарын эре курдугун ук-
тарбытар. Иринтан хаал
бытын тастап, кэлэи от-
тон аныахтаахтар. От-
деление ахсын 50.60 уба-
һа, сооһор үрдүгүн 212

ла. Союхоз коллективна
дуогабарыгар сылгыны
тары итти аһылыгын
хааччыһы туһунан ыйы
лыбыт эрэри, толорула
илик. Сылгыныттарга со
хоз эт эрэ биэрэ кыах
таах. Онтон ураты чэй,
саахар, бурдук курдукта
ры, чүмэчинн, табагы
сельсоветтар нонго сель
полар көрөллөрө, кыра да
буонлар нуорматтан үр
дэтэллэрэ наада этэ. Бу
боллуруону үөрэтэххэ,
быһыһы-хайаһы көрдүөх
хэ.

Бигр дойдугаахтара, суруйааччы Эрилин Эристин төрөөбүтэ 100 сыла туолуутун көрсө совхоз сылгыһытара үрдэтилинит өбөһээтэлиһиһэ ылыннылар уонна, ыһаахха ыһыгырдаах аттары суурдэргэ этэн туран, онуоха бэлэмнээн түбүргэ, кымы-

ны өгсрөгс сөрүктанан
... быһыннылар.

Бу кишг ыгырыллаах муниаахха бастын сьдгы- ытлар В. В. Софронов, Е. И. Корякин, М. Т. Михайлов Тыа хаһаайысты- батын уонна ас-уөл ми- нистерствотын Бочуотунан грамоталарынан наараа- даланылар. Кинилэр со- рох үлээннээхтэрэ, биэр- идэлээхтэрэ эмиз тыа ха- хаайыстыбатын управле- ниятын уонна совхоз ди- рекциятын Бочуотунан грамоталарын ылар чинс- эннилэр.

Сүбэ мунных кыттым-
аакхара республика
ылгы ынтинтин ассоциа-
иятын төрнээр туһуна
олтуруоһу тусла тутан
үүлэстилэр, санаалары
иллэрдилэр. Чуолаан,
эпикиэ пэмтэ сылгыһыт-
ры кинигинир, кишилэр

Үзлэлэрэгээр бичаачиг-ро-
дор, дүхэнгэр-салхи
снечна-хатар суух с
буттарин, омон салтатг
тары хаачыйнхыг, зин
дур үзлэрийн, сөнхтүр
сүрдэтихыг, саха салт
тын эсхкнэлдэх, сайн
нарныг, н. д. а. үлэ
тотуулуудыг салтан
ран усныг, рашаагн
рингэ көмүснэлдэх, ам
тэрилдэдэх буолар
гэн, республикада эс
нциалыны тэрийн ма
тын ыдымлар.

Сылгыһыттар бөлөөрүн
ны эройэр атын да иза-
бонпуруостарга ир-хор-
санааларын атэстастылар
уураах, өбөһэтэдистиб
дыннылар.

М. КИРИЛДИН,
тыл хаймайыстыбатын
управленнетын кылаа-
бынай зоотехника.

БЫС ДА „БЫРААП“ БУОЛБАТАХ

«Саяга олох» ахсынньым быһытыт. Төһө да өй сыл-
5 күнүмүздэ нүөмүрүгэр та мнэстэбэ 2000 тонна
оройуон олохтоохторо си- оттон өрдүгү ылбаппыт
ри үлэстэнигэ санаалары бидиһэ. Икки кэниини
рыи хаһыат дөңүө быт- сылга байы территория-
лэрэллэригэр ыгыран сир- тыгар 1500 эрэ тонна өй
коммунэстын бидиһиһэ болуһуннэ.

рунээ тахсыбыта. Онно сурулларынан, оройуон хас биирдин дууһатыгар 7,2 тектар сир тиксэр. Өскөөгүн Чурапчы салин- нэтитэр 7 тыһ. тахса кы- нн озорор буолабын, бу дьон 50 тыһ. тектар- тин орауу, былал гурар, ходуһа сирин көрдүүллэ- рэ септөөх курдук. Оттоо оройуонга ходуһабыт нэ- нэ 44 тыһ. эрэ тектар.

Совхозтар сирдарин хайдах туһанан одоростлорун көрүүбүн. Холобур, «Мугудай» сылга завод 3300 гектар хошуна, 5600 гектар мөчирчир сирдээх. Маны таһынан Нуотар алтыс участкаар уонна кини салаа үрэхтэригэр 1452 гектар туһаныллар тыа хайааныстыбаннай сирдээх дээр. Быйыл саас 1500-төнө гектар сир оройуон уонна нэһилиэк фондаларыгар бэриллиэн түрүр.

Союз сыйлата 3000
ынах сүөһүнү, сылгыны
интэн кэллэ. Ол төрөө-
ууһаан сайынын 4000-тан
тахсар буолар. Мания аны
1500 нэпэх сүөһүнү, сыл-
гыны эбэн кэбис 5500
сүөһү буолар. Итичээт-
төр биэр төбөвө 60 сүө-
тэй ходуһа. 1 гектар мэт-
чирин сирэ тиһсар. Бач-
ча сиринэн сүөһүнү сөл-
тоох аһылыгынан хаач-
чыйбаачыс чуолкай. Оттон
урут хайдах ыал буолан
олорбуккутуй днэн сир-
дэх аһыгына үөскүүн
сөп. Быһаарабыт. Росу-
дарство көмөлөһөт. Урун-
ну дэлэй олоххо үкүүн
оту атыылаһан ыларга,
ыраах баран оттуурга эл-
бэх өрөсүотүө рөсүдарст-
во уйуура. Итичээ сүө-
һүнү олон интэн кэллэ-
бит. Быһыта совхозтут
3000 тонна оту балаһына-
таһына ары сыл тахсар
кыахтаах эбит буоллаҕы-
на. 1000 тоннатын атыы-

Иккинхизн, сөнхзата
сөлсөвөттар сиргө жөз
төттара хыттылаах м
жиссияларда тэрийнэхх
ханаайыстыб сирин-у

тун хайдах туһанарын
сынакалалтынар, гектары
чуулхайдаатынар, бу сир
сельсовет, райсовет фон-
датыгар, бөлүөлөк кыра-
ныгысатыгар, хаһайыс-
тыба туһатыгар бэриллэр-
диз. үс өртүттөн сөбүлө-
лүһүнөн быһаардынар.

Усүүнүн, Чурагчы эд-
лэнхэнтэй 7 тн-ахса
олхотхохторун хайдах
гын сүүлүүру, сирди-
ри, кинилари рынок дуу-
луобууагыгар хайдах
ахатары ыгылыбавка
олхотхохтук толкуйдуо-
куг

Райсовет президиумун ааспыт мунибадар «ахсынны 17 күнүгэр дээр болуруоһу быһаарыахха» диэчилэр бааларыттан сирдэстэххэ, олус ыксаллаах буоларай? Кырдьык, оройуон киһиһигэр олус элбэх киһи олохсуйда, сөҕүө. Бу дьону барыларын сирдиир кыаллыбат. Райсовет председателэ М. Н. Сибиряков этэрин курдук бу дэриэбинэ дьонун-сэргэтин 30 бырыһыанын курдута тыа нэһилиэктэригэр төттөрү көһөн тахсан дыа-уот туттара, сиргэ-чугаламыра табыгастаах буолуох ээ. Оччотугар тыа сиргэсэр үлэһитинин проблемата да быһаарыллыа.

Төрдүнүнэн, оройуон кинини олохтоохторо ха-
йаан да өтүүр сирд-
ниэхтэхтэр днэн хаан-
да суруллубат, арай нэни
лиэниэ дачча, оёуруо
сирдэннэхтээр кыйаллар
Ойон оройуон олохтоох-
торо оёуруот айан, хор-
туоппууу харса суох үүн-
нөрөр балаһаанычаларын
ону тэнэ түргэнник си-
тэр, ат-ас буолар сибиин-
ныни уонна нөгөрү хаач-
чаба суох титталларын та-
рийахха.

Бэснэгдэл, оройгоо
нийнш тэргэтгэлээр, т
бан тэрийнхэтэринэ, Ам
ма унгуор үрэхтэргэ д
тахсан нэлэн сүрдэр
анатан отгоохтарын сөл
Нүолума салаа үрэхтэр
эмээ туһаныгдлыбхкк
сыгаллар. Киникн кэм
гэ оройуон киниктэ
соххоотэргэ отгоохуни
номо уурайда. Шефэ
һни да сөччө нийтлэлд

бат буудла. Соьхозтарга да атын тэрилтэ үлэнтнэ үлэлэтэр ороскуоттаах. Билингүи хэмгэ ийхи бэ-рыта нэтэх хаһааньыгы-баланаарга суоттанар. Онон ол дьонут бэйэлэ-рин сүөхүдэрин нитти-нэллэрингэр бириэмэ та-һаарыан отторун булу-наларга да сол курдук.

Алтынан, оройуон кинигэр олохсуйбут сэрэ ветераннарыгар, нөһүгэ сылдыбыттарга байаларын төрөөбүт үксээбит нэһиликтэрэ сиринэн көмөлөөллөрүгэр саарбахтаһыат.

Союхоо-рабочаадырын
үлэлэрин түмэтэ, дохуо-
гара сир үүнүүтүтэн
быһаччы тутулуутаах.
Онон бэйэтэ да кураайы
сирдээх-уоттаах хаһаа-
йыстыбалартан сирн үр-
дүнэн саба бырааан бил-
дэһа сатыыр сатамиат.
Сыта-тура, кийгилл-
холмутук толкуйдаатахха,
оройуонга сирн хас
биирдэ дууһанан үлэст-
тин төрдүттэн сыһаа.

Ваажынай хаахайысты-
баларын тэринэн совхоз-
тан тахсар рабочайларгы-
атын да дьонно сирин
биэсөр булгуччулаарын
билэбит эрэсэр, бу болуу-
руоска төһүү буолуох
айылаах республикабыт
Сокуона тахса илэк. Аны
совхозтарга сүрүн сред-
стволар уонна сирга пай-
чолнайдаммакка турал-
лар. Оттон заспыт өртү-
гөр райсовет президиума
сөкүөтүгэр үлэһиттэр

носпланне эрэ бааһынай хаһаайыстыбаларын регистрациялаан, сирин агардастыы баһаарынан кэллэ. Холубур, быһы сайын биктин совхозка К. Н. Максимов бааһынай хаһаайыстыба тэриминигэр 72 гектар сирбитин аналпыта. Оттон бараллаан аарыкын совхоз рабочайын олуту сирэ 16 гектартан өрдүө суот курдук. Онтон уолсай саба бырааран сирһуллубут баһаарыларга, сокуоннарга олодуран эрэ, быда «быраар» диэбэккэ сир бөлүрүөнүгүр олус дээн иччэдээхтик сархатээхтик сыһыаннаһаахха баара. Сир — барыбы баһа, дыйдаата. Ордун сиринэн эрэ ниттинэр дьонго аһын суолтатаах Ону төһөдө да умнумуо бүт.

И. ПИНИГИН,
совхоз директора.

олус хомойдум

Эт үүт номыннатыгар 30
мл үзэлзэн баран, 1989
ылдлахха пенсияга тах
арбар тарилтам «Мос
вич» автомашинна фунда
мн откритынанан биэрби
гээр олус үөрбүтүм. Би
ниин ол бэйэм сыймына
окумуонунан массына
лаары айдааны тарда
ылдыар киһи айтырдым.
Фонд откритынатын
председателинан А. С.
уббетин үлэтир эрдэ
наа биэрбиттэр. Аас
туу сылта массына сыа
тас». — диэбитэ. Онтон
соторуаабыта М. Н. С
биряковка киһиэн авт
машинна фондатын анал
баран, ону кыайан кыба
ка сылдыарым туһун
кэлсэбиллэр «үлэзээб
үзэлбэнин ылаххың се
төөх киһи эбикини» диэ
сыаналаата. Ону баа
райпалай председателэ
И. Новгородов ханнык д
уурааба, сөптөөх доку
муоннара суох ытвар
турорсар эбикини диэ
сүрдээһин хомотто.

та маришын истэн, Очкотугар Тыз хаһаа
кссаа райсовет председ-
телигэр Е. А. Борисов
а шара сылдыбытым
но нии: «Эи минигит-
н учараттабыт, оту-
а сыл фермада үдэлэбит
иһи ыла, эрдэ кэлбитиг
уоллар, эи млыхтаах
тинг» — диэбит.

Бу сайнхн райсовет
 председатели, солбуулагч
 Г. Н. Адамовка кин-
 фондм хайдагтай
 нэн аймалшлыннар: «Ту-
 гурсар «Масквич-2141»
 нааркаг калбэтэ, олон нэ-

Г. Н. Адамов, этэринэн,
 нин кини ара «кутугуна-
 тан» докумуон онгортор-
 буугуан олофо суох ту-
 руорен сылддабын дуу?

Б. ИЛЛАРИОНОВА:

РЕДАКЦИЯТТАН. Сурат автора Е. Д. Илла-рионовна өр кэмгэ үтүө суобастаахтык үлэлээбэтүлүтүнэн автомашина ылыан чакчы сөптөөх итин буоларын, ама, кини маддаһинэй? Автор суруйарынан, кини «сымыыа докумуоннарынан ылаары туруор-са сылдыар кини» аатырбыт.

Урукутууан оройуон Советын ситэринилээх комитетын чилиннэрин быһаарымыларынан дьаһал тарыстабына эрэ автомашина бэриллэр бэрээдэгэ одохтооммут. Оттон Е. Илларионова, кырдьык, итинник уурааба суох эбит. Арай массыына фондатын аныыр туһунан урукку райплан председателе С. Д. Ноговицын илти баттааһыннаах сурук баар. Ону юридическай өрүгүнэн күүһэ суох дивахх сеп. Быһыа күһүкүттэн автомашина фондатын оройуон Советын Депутаттарыттан талыһыбыт 9 киһилээх комиссия быһаарар.

Сахалинской уобалас, Быыыл Игуруп арыы 12 сыл, толку горбуша бултаммыттан 80 бырһана «Рыбовод» ыра предпритие Курилка үрэхэ уосэппит балыга бөөдө.

Снимок: горбушаны бултааны.

ССТА фотохрониката.

Райпотребсоюз
советын
мунһаһын
көрсө

Ити хэмтэн мн яарингэ аасныгын хэмд бийнги А. Д. Кузьмны көрсөн сессия быһаарыгын э

А. Д. Кузьмин: „ТААХ ОЛОРБОППУТ, ҮЛЭЛИЙБИТ“

Народный депутаттар оройуоннаабы Советтарын VIII сессията нэһилиэнньэни айынан-үөлүнэн, табаарынан хааччыһы билирүүнүн көрөн баран, райпотребсоюз бырабыллыаннаатын отчуоттуур дьыл хаалбыт кэмигэр баар ис кыахтары толору туһанан нэһилиэнньэни айынан-үөлүнэн сөнөөхтүү хааччыһарыгар, эрээн саҥа пымаларын, коммерческой, бартернай сыһыаннаһыыдары олоххо киллэрэригэр, кини осто добууу, Дирингэ маҕалыны, Хадаарга пещарняны үлээ киллэринни сөнөһэригэр, кэлэр сылтан таас пещарня тутуутун тэтимнээхтик ыттарыгар, ортор үпкэ тулсадай бырайыактаах маҕалынына

лоруу хаамыгтын туһунан
ыйнагаластыбыт.

Сессия быһарымытын
сыһа диэбиппин эрэри-
баар балаһыанньаны сит-
хотэ үөрөппэккэ ара, уру-
кулуу, үрдүнэн саба бы-
раау таһаарар дин са-
ныбын. — Дьин сагалыыр
Алексей Дмитриевич. —
Уопсайа 9 мөл. солк. кре-
диттэй ресурскаах эти-
бит Ол сыйын бүтүтэ.
Банк кредит бэйэбэтэрэ.
Онон табаары, аһа-уелу
булар ымахытын, элбэх
курунэмэбитин сүтэрбиппин.
Куорат баннара 18 быры,
һымнага кредити биэрэл-
лэр, ити олус үрдүк. Эт-
үүт комбината эт атыһы-
гар 5 мөл. солк. нэстэх-
питин мунһан бараа са-
на биэрэл. Оттон эргиэн
үөскэтэрэ, тэрийэрэ хар-

малга, атын да ас-уул бу
куннарга тахилда туурар.
Сыана мариам нинина
туох малазларын барытын
табан атымга таһаарар
серунтаахыт. Нэндиан-
ныога номобут дин ол
буолуога. Баргернай
агыга туттар, арыаа
табаардаахыт.

Рынок усулуобуйатыгар
бидинти тутулуун олорон
туулар кыахыт суох
Өссө балаган мыйгар
предпринимательской үлэ-
иэн дьярынтанар комиссия
ны талбыллыт. Кыялар
райпотребсоюз райпога
уларытар туһунан эти
киллардилар. Очого үл
биир кинигэ түмүдүө
күүбэ улаатма өтө. Дини-
бинан үлөһтө штата сар
былдан хамисса тахсар
ороскуот ачыага. Сорю

быгнал бадарэгтчит мнэл
батаадын үлэгэ кинрбэ
Дирсе Хатазы мада
һыннара бу куннөр
аһылаахтара Кысты
Кугда сага мадаһынна
на. Хадаарга пекарни
совхоз тутар, бинги т
туубут буолбатах. Орой
кинигэр таас пекарня т
туутугар сваялар туру
рулуһулар, оһтон аты
үлэ суох. Сесия өһлэ
рытыгар килдэрлиби
ити ысмылааттары, са
тулсарай оһоһуулаах м
даһыннары бырайлаа
ты туһунан кэпсэ
сагалана илик. Сыана ха
дах буолара, үп-харч
хайдах эргийэр биллибэ

Сесия быһаарыгы
4-с луунугар лийдонтар
тар оттуоттуур муһа

Райнотребсоюз бир
быдыаньытын председат
лин созбууааччы сесс
быаарымын толоруу
эллэртэ итинник. Аау
элар сым 9 айын туму
нэ «Холбоо» респите
ссыз 19 мел. сол. н
чоокко тэбиллэ олор
Саха сири, ол ийик
Чураалчы оройуону, с
ла ийик табыааа су
нэбилдизиньэлэх луун
мжи ардыларатар н
суллар ороскуот, н
онгорон таһаарар промь
теиноба сайдыбата
итинтэн да элбэх би
этиолар бүгүн ас-
татыармысыйытытар
руот буолаллар. Виб
курдун элбэх ночооту к
сен хааччылар оройу
маганымытарын, бу

[illegible]

Эргийн сайдытыгар
пайшиктаах көмөлөхүөхтээх

Пай усунуохун улаатыннарары туһунан кэсэтин ааспыт сылга пайцинтаахтар селлопарынан уолсай муһнаахтарыгар нүөрэйбита Вийири оройуомутугар эра буолбатах, республика, Союз да үрдүнэн усунуос уруксугу кэзмэй, иһин соһуууох курдук, иһара этэ: кирири усунуос 30 харчы, эбэзэтинэй усунуос 5—10 солк. Олси пайцинтаахтар байэлэрин кооперативнай обществолары сайдытыгар көмөлө дуона суох. Итинэн сибээстээн «Центросоюз» үрдүнэн пай усунуохун кэсэтин улаатыннарар, пайцинтаахтары хаттаан регистрациялыыр туһунан дыһаллар ылылдьытта. па.

[illegible]

ры сэрэг най усунуоһу нээмэй? уонна көрүҥүр быһаарыллыахтара. Со-
куобай атада элгизэбин
бары билэбит, Онон аа-
пыт сылга быһыллыбы
усунуус кээмийинэн—5
солк—бүтүн тугу да кү-
түөһизэни атыаһалар на-
һыт суох. Сыана бүгү-
күтүзүр өссө 3-5 төгу-
һарыра күүтүллэр. О-
чорө ити 50 солк баар
суоҕа 1-2 солк, ара тэ-
һэһинэ. Оччо кыра үб-
нэн райпотребсоюзһу с-
һыннарыахха сөп ду-
Мин санаабыр, кинрин ус-
нуус кээмэйэ 20 сол-
кэбэһэтэллэйэ усуну-
200 солк, тыйадына э-
кооперация минннн өрт-
гөр сайдар кыахтанар.

Пай усунуоһа улааты-
татан ыһыллыахха ти-

гыннах сэлдүүлээр
солк, нутагт, эвэтэр
сигр этэ суох хаалаби
Бу бонпууруска би
бос» респотребсоюз
К. М. Соголованы кы

ПАЙ ТУН

— Кариталина Мих
ловна, билиги райпот
союзтук бырабылманы
пайшиктаахтар усунуос
рын 200 солк тизди
азылланын ортоту
долгуулууну үскөттэ. К
перативнай комитет пр
седателз М. С. Олонеш
кова «Сага олох» сэт
нын 26 күнүнээди нү
рыгор иткы утаран «
куонвайа суох уура
диян суругу бачытатпи

УНАН ӨС

000 кириээччи хас оролдоо
ран туух нэргэннээр сурул
сүлдээр, Онон көрөн та
баары бээрэллэр, Бөөс
оол- тахтыг ыллахха, кыра оро
ора то суох ыалга кыра оро

СӨ БИИРДЭ

Чу- тангана бэриллибэт. Эбэ
тта тэр пай нинаискетин иин
лүл гар холбуу табаар ылар
су- чек бэриллэр. Онон кини
ыс- төһө пайы толлообүгүнэ
ны- көрөн төһө табаар сым
у- устата бэриллиэхтээр
уус- мыймалар уонна атыылас
бе- тадын ахсын көзүрүтүлүз
эл- ннэр. Итинниги табаары
нн- төрүтэлэринин үлүөрүнү
ым- эмнэ киллэрээхха сөп-
ни- табаары пайырыктаах эр
а- атыылаһынахтаах, нин та
баар кини киллэрбит үбү

ПАЙ ТУЪУНАН ӨССӨ БИИРДЭ

Үүс сирдэргэ таовары булуунуга, тийнэн адалан атымлааһынга, погреб-сона материальной базатын бөгөөрөгүүгэ туһулаан пайицктаахтар бара ортүдөрүнэн усунуос изэмийн улаатыннарбыттары Холобур, Магадан уобаланын хас бириднн пайицктаава быһыл 1000 солн усунуоһу килдэрдэ. Уус Алдан, Мэнгэ-Хангала, Уһһэз Булуу оройуоннарын хас бириднн пайицктаава 200 солн усунуоһу төлөөтө. Оттон маллыл Таатта оройуонунтар байгкнпрнн усунуос изэмэй 50 солк буолла, збанаата ливай усунуос 200 солн тийдэ. Ити аата хас бириднн пайицктаах 250 солн бөйөтнн обществотын сайдыытыгар үсэр.

Атгын оройуоннарга, хо-
добур, Уус-Алданга, со-
хоттар, тэрилтэлэр кол-
лективнай пайга кнри-
лэллэр, Ити Уус-Алда
оройуонутар коллективна
най усунуоһа 1 мол. 26
тыһ. солк. тийдэ, Ол-ни
гар «Лена» совхоза 30
тыһ. солк. Партизан 30
болоцкый аатынан совх-
304 тыһ. солк. укпугта
Сорох райпотребсоюзтар
пай усунуобун араас к-
рунун олохтообуттар: ду-
баардаһар пай, дым кэрт-
ниин пай дьоннэри. Хо-
добур, пайицистах 3 эб-
тэр 5 сылга дуогабардаһар
10 тыһ. солк. пайы т-
лүүр. Илгитэн 30 быр-
һанын кини дефицатн
табаарынан атылалаһар

хамнастаах, пенсиялаа
нхаммат олохтоох дута-
таах орто ордуу аймана
өйдөнөр. Итгивэхэ бар-
ларын бишр кэрдишкэтэ
руорбана, чачатинилэ
усунуустары эмнэ оло-
туухха.

Бу туһунан хэдсэт
иники өртүгэр өссө
мытыллыада. Хас бирдэ
үлэһити 1000 солк. эс
хээтэлдний пайга мил-
рин үлэтэ мытыллыахтаа.
Якутсийга «Холбо» си-
томатын үлэһиттэри ити-
ник кээмэйдэххэ усунуо-
толом эрэллэр.

Пайга минералчи биз-
бит харьата бейтин
төлнөрүллэрин булгу-
лаахтык өйдуүхтээх,
аата киши оройуонга
танас атынга дэлэйэр

— Итгннхэ, баста
туран, энгиг эргнэгт
тэртэтэ — райпог
союз — коллективнэй
билн буюжарын атыг
нааччлар өйдүхтээх
Кин сайдыгта пайн
таахтар киллэрэр үг
риттэн быһачы түгүд
таах.

Кинилэр киллэрбит
тэрэ эргирга кил
элхэхэ ас-тагас бую
эргиллэр, таһаарыл
ороскухтары сабар. У
дуос үрдэһиния дьон
ры өйдүө дин санһый
Урукку өргүгэр пайн
таах усунуоһа 25—
солж эгэ Итгннхэ м
үбүдэн эргнэр кылд
суоһа Энги бырбыл
шарыг сыйхата дьон
наарыгтан үрдүтүн

— Нырдык, таб
суох. Урууку өртүтөр,
добур. 5 жыл анараа
түтөр холодильнигы,
дегизери, мизбери,
танар массивианы, б.
а. дефинит даян ээти
эгибит. Бүгүн, керер
курдук, сон, атах тана
боротуой бырасты
пододельнык дефини
кубулуйда. Дээрбиги
барыт биниги предет
тедээрбит кураанах т
нөлээр.

Эбатар азастат сы
көпсөмнөттөрин 30-40
бырыныанын сүтүмэл.
Биниги табар бар
бирмааларга, бронерд
барда. Кинилэр ил
сынада оңу бирара.
Бартернай сыһынанна
га бинигиттөн көм

— Райкохребсоюз баяр
былманынатын председа
теле пайа суох киһи ма
баһыны дьэни сирэйин
тутуо суора дьэн бачэт
нэл сэрэтэн турар, ит
тоһе оруннаамай?

— Билигин бородуукту
ба итинги киллээрбон
кыаллыбат, тыа сирин
олохтоохторун аһарда
«Холбос» эрэ хааччыла
итичээтигэр дың олох
Орус тыратнах этиби
Ал эрэри калли ити
олохтоноро буолуо.

— Угус дьон атын б
тинги курдук тыа оройу
нарыгар хааччыллыы ү

Угтааг бийлүүлнэ
лайонхтоохтар уоса
мууныхтара (нонфери
ня) 5-смыа бирдэ-м
тылдахтах Ол жк
ардытар уоснуур брпу
ростары раппотребсо
совета уонна президиум
быһаарар боломсуу бааа
Калин нэмгэ смда м

дуогабарлылар. Дуогабарлылар
га техника көрүмө иш
бэт. Дуогабарлы болгон
бүтүзүнө, пайдалануу
иш бирдик үбү бүтү
нүүтүн төтөрү ыла
оз. Ахсынны 24 күнү
ла. райлотребсоюз совет
х. мункафа ыштылына
а- Манна атып болурусу

Г. ЕГОРОВ
райпотребсоюз тэрийн
инструктор

мажратичнава суох төр
кэ олобуун ылым
Малла дараган эттэ
тириин усууоһу а
улатыннарха на
Ити харчы биллэрин
дук, пайынталааха
Нубат, ниин потребите
кай общества се

түлээгдэн, манай нөрд
лэр, ону республика
дах да мунгара суох
туурар кызара суох. О
кэлэр навигоция өссө
рахав буолуо диян с
дальлалыт.

Итинэн кэлбит төб
найонцитаахха үлэр

— «Холбоо» табаары тинэн үлдэрэ сатын. Ол эрээр биниг, цинктаахтар обществол бусларбыт быныатын (Бүтүүтүн 5-с стр. нө

